

המשגיח הרב גדליה זצ"ל

כמה דברים לזכרו של הרב גדליה איזמן, זקן המשגיחים, אשר הלך לעולם שכולו טוב בשבת שובה תשע"ב והוא בן 101 שנה.

למדתי בישיבת 'קול תורה' בשנת תשי"ג, כאשר זו שכנה במרכז ירושלים, ברח' הקרן קיימת. דמותו של ר' גדליה המשגיח היתה המעטפת הרכה לכניסתי המוצלחת

לעולם הלימוד הישיבתי. הייתי יליד גלות צרפת שעבר כנער את השואה האיומה, שימשתי במשך שנים כמדריך בתנועת הנוער הדתי 'ישורון' (המקבילה הצרפתית של תנועת הנוער 'עזרא') וזה עתה סיימתי לימודים כלליים ברוח מודרנית-חילונית, וכשהגעתי ל'קול תורה' מהר מאוד חשתי מחובר לדברי המשגיח, ודרכו לעולם התורה כולו. היה נשמע כאילו הוא מדבר אישית אלי, וזה חיזק אותי מאוד. מדי ימי שלישי ובשבתות היו שיחותיו של ר' גדליה מרוממות אותנו - הן בתוכנו התורני, והן

בכושר שהיה לו לתאר את הבעיות והמצוקות שנתקלנו בהן בחיי היומיום שלנו, ולהדריך אותנו בדרך התורה בצורה נחושה ואבהית כאחד.

אביא רק דוגמה אחת שזכורה לי היטב מתוך הדברים שאמר לנו באותם ימים, ושכל כך סייעו בידינו: נאמר - 'יגעת ומצאת תאמין, יגעת ולא מצאת אל תאמין'. לכאורה קיימת סתירה בין יגיעה ובין מציאה, האחת דורשת תשומת לב מרבית - לעומת השניה אשר באה בהיסח הדעת! ה'מציאה' לכאורה אינה כלל תוצאה של ה'יגיעה'! השיב המשגיח זצ"ל: משל למה הדבר דומה? למטפס הרים, שכאשר הוא מגיע למרום פסגת ההר נפרש לפתע לפניו נוף מרשים ביופיו, אשר המטפס כלל לא חלם עליו תוך כדי הטיפוס. זהו 'יגעת ומצאת' - תאמין, תאמין שהיגיעה שלך תגרום לך אח"כ למצוא דברים שלא חלמת על מציאותם. כך, אמר ר' גדליה, צריכה להיות גישתנו ללימוד הגמרא: 'יגעת', יגיעה ועוד יגיעה של הלימוד שרוצה באמת להתקדם

בתלמודו, עד שאתה חש שאתה מבין את הסוגיה על בוריה, בתוספת הבנות חדשות שהגעת להן; הלימוד עצמו הוא ה'יגעת', והחידושים עליהם לא חשבת כלל הם ה'מצאת'. ככל שתעמול יותר בלימוד הגמרא בעמל של תורה, בהתמודדות כדי להבין את הסוגיה, חזקה שתבין פתאום דברים עמוקים שלא חשבת כלל שגם אותם תצליח להבין. עד כאן דבריו.

אני הרגשתי שדברים אלו מופנים בדיוק אליי: באתי ללמוד בישיבה לאחר האירוסין שלי בצרפת ולפני הנישואין, ושנה זו היתה עבורי בגדר של 'יגעת ומצאת תאמין' ממש, בדיוק על פי הסברו של הרב!...

אך לא רק בזאת השכיל ר' גדליה לקדם אותי. לא הסתפקתי בלימוד הגמרא, ורציתי להקדיש זמן ללימודים תורניים נוספים. כאן התגלה עבורי ר' גדליה כמחנך אמיתי, הנוהג לפי הכלל הידוע 'חנוך לנער על פי דרכו'. שלוש בקשות בקשתי ממנו. הראשונה היתה ללמוד הלכות תרומות ומעשרות לקראת העליה העתידית שלנו - אשתי מרים ע"ה ואנוכי - ארצה. המשגיח הפנה אותי לאברך שלמד אז ב"קיבוץ" של הישיבה, זה שלימים נודע בשם הרב יהושע נויבירט שליט"א. הרב נויבירט לימד אותי במשך תקופה מסוימת שיעור פרטי בהלכות התלויות בארץ, וזה הפך להיות הרבה מעבר ללימוד הלכה - זה היה שיעור שקירב אותי לארץ הקודש והאהיב עלי את העיסוק במצוותיה. בקשתי גם ללמוד תנ"ך. כאן ר' גדליה הפנה אותי לרב יונה מרצבך זצ"ל, שהיה אז ר"מ בישיבה, אשר התנה את הסכמתו בכך שאשכנע עוד כמה בחורים להשתתף בשיעור תנ"ך, וכך למדנו עמו את ספר שמואל.

בקשתי השלישית נראתה אפילו בעיניי חריגה: בקשתי רשות ללכת פעם בשבוע לשמוע שיעור של הרב צבי יהודה קוק זצ"ל ולא ידעתי אז על הקשרים שהיו לרב גדליה עם תורתו של הרב קוק זצ"ל ועם הרב צבי יהודה, כפי שסופר ב'המעין' תשרי תשס"ט [מט, א] עמ' 10-5. המשגיח אישר לי גם בקשה זו, אך התנה את אישורו בכך שלא אעשה נפשות לענין, ואת זה קיימתי בהחלט.

גולת הכותרת של הקשר שלי עם הרב גדליה היתה הצטרפותי לקבוצה שלמדה עם המשגיח הלכות שבת לפי המשנה ברורה. כאן התגלה ר' גדליה כר"מ זקן, בקיא ורגיל. הוא ידע להחדיר בנו את חובת לימוד ההלכות בעיון, מהגמרא ועד ההלכה הברורה. שיעורים אלו דמו לשיעורים של הרב ברוך קונשט זצ"ל, שעמד בראש הישיבה ושאלו למדתי בשיעורי העיון; מדי פעם אף זכיתי להשתתף בשיעורים של הרב שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, שמונה אף הוא כראש ישיבה כמה שנים קודם. ציינתי מה שהיה עבורי הרב גדליה איזמן, משגיח ישיבת קול תורה זצ"ל. בטוחני שכך מרגישים אלפי הבחורים אשר ר' גדליה חינך אותם לתורה ולמצוה כל אחד על פי דרכו - כל אחד לפי צרכיו התורניים ואפשרויותיו הרוחניות. תנצב"ה.